

Sygn. akt II K 614/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Brzezinach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR. Sylwia Wierzbowska-Zimoń

Protokolant: staż. Paulina Strzyżewska, st. sekr. sąd. Dorota Kurczewska

przy udziale prokuratora Waldemara Drózdza

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach: 27 września 2017 r., 22 listopada 2017r.

sprawy:

R. C. (1)

s. I., G. z domu G.

ur. (...) w m. P.

oskarżonego o to, że:

w dniu 18.10.2012 r. w m. D. D., woj. (...) jako osoba uprawniona do wystawiania dokumentu jako inspektor nadzoru inwestorskiego inwestycji prowadzonej przez Gminę B. pn. „Rozbudowa szkoły Podstawowej w D. D. o salę gimnastyczna z łącznikiem, przyłączami kanalizacyjnymi i dwoma szczelnymi zbiornikami na ścieki, każdy o poj. 10 m sześciennych” podpisał Protokół odbioru wykonanych robót nr 2 /budowlanych/ poświadczając w nich nieprawdę co do wykonania w 100 procentach robót opisanych jako posadzka na gruncie, która to okoliczność miała znaczenia prawne i miała na celu pomóc w osiągnięciu korzyści majątkowej przez wykonawcę inwestycji firmę (...) Sp. z o.o. z/s w P., która na podstawie przedmiotowego protokołu wystawiła fakturę VAT nr (...) z dnia 19.10.2012 r., która została zapłacona przez inwestora – Gminę B.

tj. o czyn z art. 271 § 3 kk

P. P. (1)

s. M. i G. z domu W.

ur. (...) w m. P.

oskarżonego o to, że:

w dniu 18.10.2012 r. w m. D. D., woj. (...) jako osoba uprawniona do wystawiania dokumentu jako kierownik budowy na inwestycji prowadzonej przez Gminę B. pn. „Rozbudowa szkoły Podstawowej w D. D. o salę gimnastyczna z łącznikiem, przyłączami kanalizacyjnymi i dwoma szczelnymi zbiornikami na ścieki, każdy o poj. 10 m sześciennych” podpisał Protokół odbioru wykonanych robót nr 2 /budowlanych/ poświadczając w nich nieprawdę co do wykonania w 100 procentach robót opisanych jako posadzka na gruncie, która to okoliczność miała znaczenia prawne i miała na celu pomóc w osiągnięciu korzyści majątkowej przez wykonawcę inwestycji firmę (...) Sp. z o.o. z/s w P., która na podstawie przedmiotowego protokołu wystawiła fakturę VAT nr (...) z dnia 19.10.2012 r., która została zapłacona przez inwestora – Gminę B.

tj. o czyn z art. 271 § 3 kk

1. **R. C. (1)** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu;
2. **P. P. (1)** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu;
3. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 marca 2012 r., na skutek rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego Gmina B. zawarła z firmą (...) Sp. z o.o. w P. umowę numer (...) na budowę jednokondygnacyjnej, niepodpiwniczonej sali gimnastycznej wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej w D. D. o powierzchni użytkowej obiektu 815,45 m² i kubaturze 7.404,83 m³. W paragrafie 5 zamawiający powołał inspektorów nadzoru budowlanego, w tym E. i R. O. (1) – w zakresie spraw budownictwa, a wykonawca wskazał kierownika budowy w osobie specjalisty w branży konstrukcyjno – budowlanej - P. P. (1). Reprezentantem Wykonawcy na przedmiotowej budowie był J. G. (1).

/umowa – k. 32 – 41, upoważnienie – k. 77, zeznania świadków: J. O. – k. 157 v. – 158 w zw. z k. 254 – 255 zb.C, J. G. – k. 159. A. F. – k. 160 - 161 /

Aneksem z dnia 23 marca 2012 r. przedłużono termin zakończenia prac do dnia 30 listopada 2013 r..

Aneksem z dnia 29 listopada 2012 r. przedłużono termin zakończenia prac do dnia 31 grudnia 2013 r..

/aneksy – k. 41 - 44/

W dniu 23 marca 2012 r. Gmina B. zawarła z E. i R. O. (1) – prowadzącym Przedsiębiorstwo (...) s.c. w D. umowę na prowadzenie nadzoru inwestorskiego w branży budowlanej nad rozbudową Szkoły Podstawowej w D. D. o salę gimnastyczną z łącznikiem, przyłączami kanalizacyjnymi i dwoma szczelnymi zbiornikami na ścieki – na czas do dnia 30 lipca 2014 r.. W paragrafie 5 kontraktu znalazł się zapis, że do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy: reprezentowanie Zamawiającego w miejscu wykonywania robót przez sprawowanie kontroli zgodności wykonawstwa robót z projektem technicznym, pozwoleniem na budowę, wiedzą techniczną oraz obowiązującymi przepisami, sprawdzanie jakości wykonywanych robót, wbudowanych wyrobów, w szczególności zapobiegania zastosowaniu wyrobów wadliwych, bez atestów i nie dopuszczonych do obrotu i stosowania.

W ramach realizacji tej umowy, Gmina nie przekazała (...) kosztorysu ofertowego, zaś firma ta nie zgłaszała braków w udostępnionej dokumentacji.

/umowa i aneksy – k. 45 – 52, zeznania świadków: R. O. – k. 161 v. – 163, A. F. – k. 160 - 161, E. P. – k. 163 – 164 w zw. z k.71 – 74 zb. C /

W oświadczeniu z dnia 4 kwietnia 2012 r. R. C. (1) przyjął obowiązki inspektora inwestorskiego nad robotami budowlanymi w/w inwestycji

/oświadczenie – k. 52, zeznania świadka E. P. – k. 163 – 164 w zw. z k. 71 – 74 zb. C/

P. P. (1) i R. C. (1) dysponowali jedynie projektem budowlanych, nie został im nigdy przedłożony kosztorys ofertowy, a dysponowali oni wglądem do dziennika budowy, który był prowadzony przed kierownika, a także w siedzibie(...) znajdował się kosztorys inwestorski.

W dniu 18 października 2012 r. R. C. (1) dokonał w nim wpisu o: treści, iż potwierdza wykonane w okresie od 3.10.2012 r. do 18.10.2012 r. prace w postaci: dalszego wykonywania ścian zewnętrznych.

/dziennik budowy – k. 179 – 191, zeznania świadków: J. O. – k.157v. – 158 w zw. z k. 254 – 255 zb.C, J. G. – k. 159. A. F. – k.160 – 161, R. O. – k. 161 v. - 163/

Wyłącznie w kosztorysie ofertowym w dziale „podłóża i posadzki” w pozycjach 116 – 120 ujęto: samopoziomujące masy szpachlowe, nawierzchnię sportową – kompletną (izolacje, panel ze sklejki brzozonej, wykładzinę PCV z malowaniem linii), posadzki z wykładzin z tworzyw sztucznych, zapisu takiego nie było w projekcie budowlanym.

/kosztorys ofertowy – k. 9 – 14, E. P. – k. 163 – 164 w zw. z k. 71 – 74 zb. C , segregatory (projekt) – szt. 2/

W dniu 24 września 2012 r. sporządzono protokół odbioru wykonanych robót numer 1, o treści, że „w okresie od 1.04.2012 r. do 24.09.2012 r. generalny wykonawca (...) Sp. z o.o. wykonał roboty budowlane według kosztorysu wykonawczego na łączną kwotę 197.013,17 złotych, w tym posadzkę na gruncie w 50 %, tj. na kwotę 108.948,89 złotych. Roboty ujęte wyżej w kolumnach 1 – 5 zostały wykonane zgodnie z umową (projektem i kosztorysem). Komisja stwierdziła, że zakres wykonanych robót objętych niniejszym protokołem jest zgodny z zapisami w księdze (kartotece) odbioru.” Protokół ten podpisali: w imieniu generalnego wykonawcy: - kierownik budowy P. P. (1) oraz inspektor nadzoru R. C. (1).

/protokół odbioru – k. 5, zeznania świadka J. O. – k. 157 v. – 158 w zw. z k. 254 – 255 zb. C /

W dniu 25 września 2012 r. wystawiono fakturę VAT numer (...) na kwotę brutto 242.326,20 złotych, która bez zastrzeżeń i bez uprzedniej kontroli została uregulowana przez Gminę B..

/faktura – k. 6, zeznania świadka J. O. – k. 157 v. – 158 w zw. z k.254 – 255 zb. C /

W dniu 18 października 2012 r. sporządzono protokół odbioru wykonanych robót numer 2, o treści, że „w okresie od 21.09.2012 r. do 17.10.2012 r. generalny wykonawca (...) Sp. z o.o. wykonał roboty budowlane według kosztorysu wykonawczego na łączną kwotę 1.428.35,95 złotych, w tym posadzkę na gruncie w 100 %, tj. na kwotę 217.897,79 złotych, przy czym wartość tej roboty w okresie rozliczeniowym wskazano na kwotę 108.948,90 złotych. Roboty ujęte wyżej w kolumnach 1 – 5 zostały wykonane zgodnie z umową (projektem i kosztorysem). Komisja stwierdziła, że zakres wykonanych robót objętych niniejszym protokołem jest zgodny z zapisami w księdze (kartotece) odbioru.” Protokół ten podpisali: w imieniu generalnego wykonawcy: - kierownik budowy P. P. (1) oraz inspektor nadzoru R. C. (1) i R. G. – co do robót związanych z instalacjami.

/protokół odbioru – k. 7/

W dniu 19 października 2012 r. wystawiono fakturę VAT numer (...) na kwotę brutto 254.322,92 złotych, która bez zastrzeżeń i bez uprzedniej kontroli została uregulowana przez Gminę B..

Fakturę tę wystawił J. O. (2) – prezes zarządu (...) Sp. z o. o., na podstawie w/w protokołu odbioru, który także on drukował i był wykonany w firmie wykonawcy, a następnie przekazał go J. G. (1), a ten przedłożył go do podpisu kierownikowi budowy i inspektorowi nadzoru.

/faktura – k. 8, zeznania świadka J. O. – k. 157 v. – 158 w zw. z k.254 – 255 zb. C /

W dniu 5 sierpnia 2014 r. (...) s.c. w nawiązaniu do spotkania z dnia 31 lipca 2014 r. i w oparciu o otrzymane dopiero na tymże spotkaniu kosztorysy ofertowe – stanowiące załącznik do oferty na wykonywanie robót budowlanych sali gimnastycznej, stwierdził błąd w protokole odbioru robót, polegający na zawyżeniu przez wykonawcę pozycji „Posadzka na gruncie” o pozycje od 116 do 119, czyli łącznie o kwotę 106.761,33 złotych. Jednocześnie w piśmie tym R. O. (1) i R. C. (1) podkreślili, że inspektor nie posiadał kosztorysu ofertowego i w dobrej wierze poświadczyl fakt

wykonania robót przedstawionych przez Wykonawcę na sumę 217.897,79 złotych, mając na uwadze, że jest to tylko posadzka na gruncie, która została faktycznie wykonana.

/pismo – k. 53/

W dniu 25 listopada 2014 r. Gmina B. oświadczyła (...) Sp. z o.o. w P., że odstępuje od umowy o roboty budowlane, podnosząc fakt opuszczenia przez firmę terenu budowy oraz nie wywiązanie się z umowy.

/oświadczenie – k. 89/

Gmina B. oszacowała wartość nadpłaty z dwóch umów na rzecz wykonawcy na kwotę łączną 313.585, 24 złotych.

/zestawienie – k. 267/

Inwestycja nie została wykonana z zgodnie z dokumentacją projektową oraz wartością robót.

/ekspertyza – k. 269 – 421, E. P. – k. 163 – 164 w zw. z k.71 – 74 zb. C /

Oskarżony R. C. (1) urodził się w dniu (...), zdobył wykształcenie wyższe i zawód magistra inżyniera budownictwa. Oskarżony jest żonaty, nie posiada nikogo na utrzymaniu, otrzymuje emeryturę w wysokości 2.800 złotych miesięcznie, czasami z prac dorywczych osiąga zysk w kwocie około 500 złotych miesięcznie i nie posiada żadnego majątku.

R.I.C. (1) mam chorobę nowotworową krwi i nadciśnienie tętnicze.

Oskarżony P. P. (1) urodził się w dniu (...), zdobył wykształcenie średnie techniczne i zawód - technika budowlanego. Oskarżony jest żonaty, nie posiada nikogo na utrzymaniu, otrzymuje emeryturę w wysokości około 3.000 złotych miesięcznie, a także posiada majątek w postaci: mieszkania spółdzielczego i samochodu marki S. (...).

Oskarżeni nie byli leczeni: psychiatrycznie, odwykowo, jak również badani psychologicznie, natomiast w powodu udaru – P. P. (1) był leczony neurologicznie.

Oskarżeni nie byli dotychczas karani.

/dane osobowo-poznawcze – k. 154 v. – 155, dane o karalności – k. 42, k.49, k.81 i 82, k. 142 i 143 /

Oskarżony R. C. (1) nie przyznał się do dokonania zarzucanego mu czynu, wskazując, iż podpisał protokół, ale nie czuje się winny. Oskarżony podał, że nadzór prowadził na podstawie dokumentacji, które posiadało biuro (...), a taką dokumentację przetargową biuro powinno otrzymać od inwestora po rozpatrzeniu przetargu, a jedynej rzeczy jakiej brakowało, to kosztorys ofertowy. Podczas nadzoru w fazie początkowej korzystali z dokumentacji posiadanej przez biuro, w tym kosztorysu inwestorskiego, w którym wyszczególnione są poszczególne rodzaje robót, kwoty. R. C. (1) wskazał, że o niezgodności dowiedziano się w momencie otrzymania kosztorysu ofertowego od inwestora, chyba 1,5 roku po rozpoczęciu budowy, pomimo wielokrotnych monitów, tej informacji im nie przekazano. Niezgodność w kwocie za wykonanie posadzek stwierdzono dopiero wówczas, gdy, został im przekazany kosztorys inwestorski i polegała ona na tym, że w kosztorysie inwestorskim była wartość robót rzędu 512 tysięcy złotych, natomiast w kosztorysie ofertowym całość robót była przewidziana na kwotę 217 tysięcy złotych. W protokołach odbioru sumy były wyszczególnione, w pierwszym 108 tysięcy złotych, w drugim 108 tysięcy złotych z zapewnieniem, że są to roboty posadzkowe bez nawierzchni sportowej o czym mówił im J. G.. R. C. (1) wyjaśnił, że mogli taką informacji od wykonawcy, słowną informację przyjmując, że to jest prawda z uwagi na brak kosztorysu ofertowego, zaś po porównaniu z kosztorysem inwestorskim wszystko się zgadzało i jeszcze był duży zapas na nawierzchnię sportową. W momencie otrzymania kosztorysu, przeanalizowano to w biurze i natychmiast zgłoszono inwestorowi – pisemnie nieprawidłowość polegającą na tym, że koszty wystawione w tych protokołach i fakturach przekraczają wartość ofertową za posadzkę z nawierzchnią sportową.

Oskarżony przyznał, że pełnił funkcję inspektora nadzoru na tej budowie, a do jego obowiązków należało sprawdzenie zgodności wykonania robót z projektem, natomiast sprawy finansowe miały być rozliczane w biurze. Posadzki rzeczywiście były wykonane, ale bez powierzchni sportowej. To faktycznie zostało wykonane z tym, że kosztorys inwestorski nie zgadzał się z kosztorysem ofertowym i wszystko wykonane było zgodnie z projektem. R. C. (1) oświadczył, że w ramach posadzki na gruncie należało wykonać: podbudowę gruntową, zagęszczenie, podkład betonowy, paraizolację, gładź betonową wyrównawczą i na tym właściwie się kończy, bo na tym była papa, na tym dalej miała być nawierzchnia sportowa. W ocenie oskarżonego - nawierzchnia sportowa nie należy do posadzki na gruncie, bo jest osobno ujęta w kosztorysie inwestorskim i ofertowym. Jest nieścisłość w określeniu i pisząc, że całość jest wykonana, oskarżonemu chodziło o podbudowę pod nawierzchnie sportową, przy jego podpisie jest adnotacja o posadzce na gruncie.

Nadto oskarżony R. C. (1) wyjaśnił że jego z (...) nie łączyła pisemna umowa nadzoru nad tą budową, a B. B. zawarł z nim ustną umowę i zlecił mu sprawdzanie zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową i sztuką budowlaną. Oskarżony podkreślił, że w ramach tej umowy nie przyjął na siebie szczegółowego rozliczania finansowego, a nadto, że nie zna treści umowy Gminy z (...).

R. C. (1) wyjaśnił, że na miesiąc październik 2012r. były wykonane wszystkie fundamenty, ściany, dach, były wykonane posadzki z nawierzchnią w części usługowej hali, a w sali gimnastycznej, o którą chodzi w przedmiotowej sprawie, były wykonane posadzka na gruncie bez nawierzchni sportowej, w sali był wykonany strop, dach, sala była zamknięta.

Oskarżony wskazał, że dysponował dokumentem na karcie 7 projektu budowlanego – konstrukcja i posadzka na gruncie została wykonana zgodnie z tym projektem i opisem na w/w, tak jak odnotował to w protokole numer 2 i to zostało poświadczane, natomiast nie było mowy o jakimkolwiek poświadczaniu rozliczeń finansowych.

/wyjaśnienia oskarżonego R.I. C. – k. 155 i k. 180 v./

Oskarżony P. P. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że pełnił funkcję kierownika budowy, a do jego obowiązków należało prowadzenie robót zgodnie z dokumentacją, podnosząc, iż nie miał żadnej wiedzy dotyczącej kosztorysów inwestorskich i rozliczeń finansowych - szczegółowych. Oskarżony podkreślił, że miał jedno zadanie: prowadzenie robót zgodnie z dokumentacją, warunkami technicznymi i BHP. P. P. (1) wskazał, że był obecny na budowie, prowadził ją, a każdy etap był zgłaszany do odbioru technicznego inwestorowi. Podczas takiego odbioru były wprowadzane uwagi przez inspektora nadzoru i jego uwagi były wykonywane, tzn. w zakresie zbrojenia elementów konstrukcyjnych.

Oskarżony wyjaśnił, że podczas procesu inwestycyjnego, żeby nie ciągnąć tzw. robót zanikowymi, tzn. drugiego etapu i przykryć ten pierwszy, więc jak najszybciej musiał to zgłosić inwestorowi, żeby ten etap został odebrany. Za każdym razem jak zgłaszał dany etap prac, zgłaszał się inspektor nadzoru budowlanego. Po wykonaniu nawierzchni gruntowej był inspektor nadzoru i dokonał czynności odbiorowych. Nawierzchnia sportowa nie była wykonywana, a on już nie był na budowie, w momencie, gdy miała zostać zrobiona, ponieważ jego zadanie było skoncentrowane na wykonaniu elementów konstrukcyjnych, a roboty wykończeniowe prowadził J. G. (1). Jednak P. P. (1) podniósł, że o ile wie, posadzka sportowa nie była wykonana.

Oskarżony wskazał, że dla niego posadzka na gruncie to jest posadzka, czyli pierwszy etap, a nawierzchnia sportowa ma inne warunki techniczne wykonania, tzn. budynek musi być zamknięty, muszą być odpowiednie warunki atmosferyczne, w tym temperatura, nie może się lać woda, budynek musi być zamknięty. P. P. (1) podkreślił, że o posadzce sportowej mówimy wtedy kiedy jest już na prawdę ostatnia faza wykończenia obiektu, tj. położenie podłóg drewnianych czy terakoty. Jeżeli ta nawierzchnia sportowa miałaby docelową warstwę w postaci parkietu i byłyby przecieki przez dach, to efekt byłby mizerny. Oskarżony wyjaśnił, że do jego obowiązków nie należało wykonywanie nadzoru nad wykonaniem nawierzchni sportowej, choć jako kierownik budowy firmuje cały proces inwestycyjny, w tym wykonanie nawierzchni sportowej. P. P. (1) nie potrafił wskazać, dlaczego nawierzchnia sportowa nie została zrobiona, a na wykonanie jej miał wpływ właściciel firmy (...).

Oskarżony przyznał, że w protokóle nr 2 złożył podpis jako kierownik budowy, potwierdzający wykonanie posadzki na gruncie, przy czym w tym tytule nie ma nic, że jest posadzka na gruncie wraz z nawierzchnią sportową.

P. P. (1) podkreślił, że prowadził roboty budowlane w oparciu o dokumentację techniczną, która zawierała: rzut fundamentów, parteru, piętra i dokumentację architektoniczną, a w niej została ujęta nawierzchnia sportowa w sali gimnastycznej.

Oskarżony P. P. (1) wyjaśnił, że nie może się odnieść do harmonogramu rzeczowo-finansowego z 10 sierpnia 2015r., ponieważ takich dokumentów nie tworzył i było to poza jego zakresem obowiązków, jednocześnie podkreślił, że nie wie kto to tworzył, ponieważ nie widzi podpisu O. i wskazał, że nie miał żadnej wiedzy na temat dokumentów związanych z jakimś harmonogramem, rozliczeniami finansowymi, kosztorysami – niczym takim.

On miał się zająć prowadzeniem robót. Firma (...) określiła zakres jego działania, a on sami nie uczestniczył w żadnych uzgodnieniach, spotkaniach, rozliczeniach finansowych. Jako kierownik budowy miał mieć kontakt z inspektorem nadzoru.

Oskarżony P. P. (1) wyjaśnił, że bez mojego podpisu na protokole odbioru, inspektor nadzoru nie mógł go zatwierdzić, a kierownik budowy ma obowiązek tworzyć dokumenty odbiorowe. Oskarżony wskazał, że ten protokół wykonanych robót należy traktować jako protokół wykonanych robót w czasie od do, a nie jako protokół końcowy.

P. P. (1) podał, że nie miał wiedzy w jakim czasie należy prowadzić roboty inwestycyjne, bo nie miał do wglądu harmonogramu czasowego i nie koniecznie musiał go mieć.

Oskarżony uważał, że posadzka na gruncie została wykonana, bo została zrobiona: podsypka piaskowa z zagęszczeniem, na to - chudy beton B 10, kolejno: izolacja, siatka zbrojeniowa i warstwa dociskowa z betonu B15, po czym poprosił inspektora o odbiór. Protokół odbioru przygotował (...), gdzie złożył swój podpis. Ten protokół był podpisywany przez nas na budowie po wykonaniu części robót i dokonaniu czynności odbiorowych.

Oskarżony P. P. (1) wyjaśnia, że miał dokumentację składającą się z dwóch części, a więc konstrukcyjną, wszystkie rysunki szczegółowe elementów wykonywanych na mokro, czyli jak wykonać zbrojenie, z jakiego materiału oraz rysunki architektoniczne, które zawierały takie rozwiązania jak rzut fundamentów, parteru, przekroje pionowe, rzut dachu, wykaz stolarki okiennej i drzwiowej, natomiast w części opisowej było nadmienione jak robić roboty wykończeniowe i jaki materiał użyć. Zdaniem kierownika budowy, posadzka sportowa nie była szczegółowo rozrysowana tylko można było ją znaleźć na przekrojach pionowych.

Oskarżony podkreślił, że nie miał dostępu do żadnych kosztorysów.

P. P. (1) wyjaśnił, że w październiku 2012r. budynek był w stanie surowym nie zamkniętym, tzn. wykonano: elementy wylewane w sali gimnastycznej, część socjalną, a więc mury oraz został wylany strop nad częścią socjalną i w takim stanie znajdował się budynek. Oskarżony podniósł zatem, że dopiero w okresie zimowym przyszły elementy w postaci wiązarów dachu i były wkładane do środka obiektu sali gimnastycznej. A zatem na tym etapie, tj. w październiku 2012r. nie można było wykonać posadzki sportowej

P. P. (1) podkreślił, że dla kierownika budowy posadzka na gruncie nie obejmuje elementu wykończeniowego, w tym przypadku nawierzchni sportowej.

Oskarżony P. P. (1) wyjaśnił, że na co dzień na budowie był również obecny, choć nie w sposób ciągły przedstawiciel firmy (...), który miał wgląd w to co się dzieje na budowie, a realizował on zadania polegające na załatwianiu wszystkiego, co było potrzebne do wykonania robót, a zatem musiał mieć wiedzę, co się dzieje na budowie.

Oskarżony wskazał, że inicjatywa odbioru pochodziła od przedstawiciela firmy (...), a dokument protokołu odbioru nr 2 otrzymał od J. O., który był przedstawicielem firmy (...) i był na budowie. W protokole odbioru nr 2 przedstawionym przez J. O. nie było wyszczególnione wykonanie nawierzchni sportowej.

P. P. (1) oświadczył, że kosztorys inwestorski widzi pierwszy raz na rozprawie w dniu 22 listopada 2017 r., wskazując, że nie miał z nim do czynienia, a nie ma w nim rozwiązań technicznych, a podstawą do prowadzenia robót jest dokumentacja techniczna. Oskarżony podniósł, iż na budowie miał projekt budowlany i rysunki architektoniczne z opisem technicznym. Projekt budowlany dotyczący konstrukcji stanowił integralną część dokumentacji, którą posiadał – wraz z opisem.

P. P. (1) wyjaśnił, że na stronie 7 tego projektu znajduje się opis posadzek – techniczny, gdzie zaprojektowano monolityczne płyty betonowe z betonu C 20/25 o grubości 15 cm. zbrojone przeciwskurczowo siatkami z prętów gładkich „f1” 6, co 15 cm. i dalej są rzędne. Oskarżony wskazał zatem, że posadzka na gruncie została wykonana zgodnie z tym opisem, z tym, że nie ma w nim nic o izolacji poziomej. Protokoły numer 1 i 2 odzwierciedlają, zdaniem P. P. (1) to co zostało wykonane – zgodnie z tym opisem.

/wyjaśnienia oskarżonego P.P. P. (1) – k. 155 v. – 157 i k. 180/

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, nie potwierdził zarzutów oskarżenia, a wyjaśnienia oskarżonych zasługują na miano wiarygodnych i w zasadzie korespondują z pozostałymi dowodami, którym również Sąd dał wiarę. Oskarżeni bowiem nie zaprzeczali faktowi podpisania protokołu odbioru numer 2, jak również oczywistym jest, że nie dysponowali oni kosztorysem ofertowym, co potwierdzili świadkowie, na co wskazują zgromadzone w sprawie dokumenty, bowiem dokument taki nie został przekazany przez Gminę (...), a także okazany im przez wykonawcę, który był jego autorem. Dodatkowo, co wynika wprost z zapisów umowy, (...) na październik 2012 r. nie przyjął na siebie obowiązków dokonywania rozliczeń finansowych. Tym bardziej zatem inspektor nadzoru – R. C. (1), który nie tylko nie znał treści umowy (...) z Gminą i w ocenie Sądu znać jej nie musiał i obowiązku takiego nie posiadał, nie był zobowiązany do dokonywania weryfikacji treści zapisów kosztorysu ofertowego z treścią protokołu, który stał się podstawą do wypłaty świadczenia, zdaniem Gminy B. nienależnego. Do obowiązków R. C. należało to co wynika z obowiązków inspektora nadzoru, o których stanowi przepis art. 25 Prawa budowlanego, zgodnie z którym do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy: reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem lub pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej; sprawdzanie jakości wykonywanych robót budowlanych i stosowania przy wykonywaniu tych robót wyrobów zgodnie z art. 10; sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania; potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie inwestora, kontrolowanie rozliczeń budowy.

W przepisach tych, ale też w treści zlecenia, jaki przyjął na siebie inspektor nadzoru nie ma mowy o weryfikacji treści protokołu odbioru z zapisami kosztorysu ofertowego, który w pojęciu posadzek na gruncie ujął wykończenie ich nawierzchnią sportową. Nawet z treści umowy z (...) w żadnej mierze nie wynika, że firma ta przyjęła na siebie kontrolowanie rozliczeń finansowych, a żaden dowód nie potwierdza, że inwestor od niej, czy od oskarżonego tego żądał. Co więcej również sam projekt budowlany nie zawierał w swych zapisach w części dotyczącej tego elementu - warstwy wierzchniej, tj. nawierzchni sportowej.

Projekt budowlany był wiążący dla oskarżonych, winien i stanowił podstawę ich pracy.

Powyższe argumenty należy odpowiednio odnieść również do obowiązków kierownika budowy – P. P. (1), o których stanowi z kolei przepis art. 23 Prawa budowlanego, zgodnie z którym do podstawowych obowiązków

kierownika budowy należy: protokolarne przejęcie od inwestora i odpowiednie zabezpieczenie terenu budowy wraz ze znajdującymi się na nim obiektami budowlanymi, urządzeniami technicznymi i stałymi punktami osnowy geodezyjnej oraz podlegającymi ochronie elementami środowiska przyrodniczego i kulturowego; prowadzenie dokumentacji budowy; zapewnienie geodezyjnego wytyczenia obiektu oraz zorganizowanie budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem lub z pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy; koordynowanie realizacji zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia: przy opracowywaniu technicznych lub organizacyjnych założeń planowanych robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów, które mają być prowadzone jednocześnie lub kolejno, przy planowaniu czasu wymaganego do zakończenia robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów; koordynowanie działań zapewniających przestrzeganie podczas wykonywania robót budowlanych zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawartych w przepisach, o których mowa w art. 21a ust. 3, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia; wprowadzanie niezbędnych zmian w informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, wynikających z postępu wykonywanych robót budowlanych; podejmowanie niezbędnych działań uniemożliwiających wstęp na budowę osobom nieupoważnionym; zapewnienie przy wykonywaniu robót budowlanych stosowania wyrobów, zgodnie z art. 10; wstrzymanie robót budowlanych w przypadku stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia oraz bezzwłoczne zawiadomienie o tym właściwego organu;

zawiadomienie inwestora o wpisie do dziennika budowy dotyczącym wstrzymania robót budowlanych z powodu wykonywania ich niezgodnie z projektem; realizacja zaleceń wpisanych do dziennika budowy; zgłaszanie inwestorowi do sprawdzenia lub odbioru wykonanych robót ulegających zakryciu bądź zanikających oraz zapewnienie dokonania wymaganych przepisami lub ustalonych w umowie prób i sprawdzeń instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych przed zgłoszeniem obiektu budowlanego do odbioru; przygotowanie dokumentacji powykonawczej obiektu budowlanego; zgłoszenie obiektu budowlanego do odbioru odpowiednim wpisem do dziennika budowy oraz uczestniczenie w czynnościach odbioru i zapewnienie usunięcia stwierdzonych wad, a także przekazanie inwestorowi oświadczenia, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2.

Zatem do zadań inspektora nadzoru, a tym bardziej kierownika budowy nie należała weryfikacja wykonanych prac zgodnie z ich ujęciem „pojęciowym” w dokumentacji stanowiącej wyłącznie element dokumentacji przetargowej, czyli z kosztorysem ofertowym, a jedynie z projektem, ewentualnie kosztorysem inwestorskim, a także wiedzą techniczną.

Zgodnie zaś z zapisami projektu, nawierzchnia sportowa, która co oczywista nie została wówczas wykonana, nie stanowiła elementu posadzki na gruncie, której wykonanie, jako warstwy pod położenie wykończenia wówczas nie nastąpiło.

Na uwagę bowiem zasługuje okoliczność podniesiona przez oskarżonego P. P. (1), a wynikająca również z nie budzących wątpliwości, co do rzetelności, wiarygodności, a więc jako odzwierciedlających rzeczywisty zakres wykonanych prac - zapisów dziennika budowy; prowadzona inwestycja była wówczas na takim etapie, że oczywistym jest, że wykończenie posadzki nie mogło być wówczas wykonane. Logika procesu budowy, a przede wszystkim zakres wykonywanych wówczas prac wskazywał, że nie ma mowy o położeniu jakichkolwiek nawierzchni podłóg i nie było to i nie mogło być nigdzie na tym obiekcie wówczas wykonywane.

Nie budzi również wątpliwości, w świetle zeznań J. O., ale także J. G., że dokument protokołu odbioru nr 2 został przygotowany poza miejsce budowy, przez wykonawcę, który, w przeciwieństwie do oskarżonych dysponował kosztorysem ofertowym. Stwierdzenie o wykonaniu posadzki na gruncie w 100 % zostało przez niego dokonane.

Nie jasne w tych okolicznościach określenie ról i zakresów obowiązków nie może stanowić okoliczności obciążającej oskarżonych, mimo iż podpisali się na przedmiotowym protokole.

Sąd uznał za wiarygodne wszystkie złożone w sprawie dokumenty, a ich analiza, uzupełniona przez zeznania świadków w pełni potwierdza fakt, że oskarżeni, nie mieli i nie musieli mieć dostępu do kosztorysu ofertowego, w którym w taki – odmienny od pozostałych dokumentów znalazł się zapis o pojęciu posadzki na gruncie. Nie mieli oni także obowiązku

weryfikacji zakresu wykonywanych prac z ofertą przetargową wykonawcy, a stwierdzając wykonanie posadzki na gruncie w 100 % mogli mieć na myśli, to co wówczas zostało faktycznie wykonane.

Oskarżeni nie mieli obowiązku i nigdy takiego na siebie nie przyjęli, nawet w sposób dorozumiany, dokonywania rozliczeń finansowych, tj., nadzorowania wykonania dzieła zgodnie z dokumentacją przetargową, tym samym ich stwierdzenie o wykonaniu posadzki na gruncie z punktu widzenia realizacji umowy Gminy z (...) Sp. zo.o. w P. ich nie obciąża, bo nie mieli zobowiązania do weryfikacji finansów inwestycji, zwłaszcza w kontekście relacji kontraktu i warunków przetargu.

Nie ma jednocześnie żadnego dowodu, że mogli chociażby przypuszczać, że kwota stanowiąca wartość wykonania posadzki na gruncie – w 100% była zawyżona, w stosunku do tego, co oni uznawali w zakresie tego elementu. Podobnie nie ma powodów w żadnej mierze aby uznawać, że pojęcie posadzki na gruncie, którym posługiwali się oskarżeni odstaje od ogólnie ujmowanego zakresu tej nazwy.

Oskarżeni stanęli pod zarzutem dokonania przestępstwa polegającego, na tym, że w dniu 18 października 2012 r. w D. D., w województwie (...) jako inspektor nadzoru budowlanego (jeśli chodzi o R. C. (1) i kierownik budowy (jeśli chodzi o P. P. (1)) inwestycji prowadzonej przez Gminę B. pod nazwa „Rozbudowa Szkoły Podstawowej w D. D. o salę gimnastyczną z łącznikiem, przyłączami kanalizacyjnymi i dwoma szczelnymi zbiornikami na ścieki, każdy o pojemności 10 metrów sześciennych” podpisali protokół odbioru wykonanych robót numer 2 (budowlanych) poświadczając w nim nieprawdę co do wykonania w 100 % robót opisanych jako posadzka na gruncie, która to okoliczność miała znaczenie prawne i miała na celu pomóc w osiągnięciu korzyści majątkowej przez wykonawcę inwestycji firmę (...) Sp. z o.o. z/s w P., która na podstawie przedmiotowego protokołu wystawiła fakturę VAT nr (...) z dnia 19.10.2012 r., która została zapłacona przez inwestora – Gminę B., tj. o czyn wypełniający dyspozycję art. 271 § 3 kk.

Zgromadzony w sprawie materiał dowody nie pozwala przypisać oskarżonym winy, w zakresie świadomego działania co do poświadczenia w protokole odbioru numer 2 nieprawdy co do wykonania w 100 % robót opisanych jako posadzka na gruncie, która to okoliczność miała znaczenie prawne i miała na celu pomóc w osiągnięciu korzyści majątkowej przez wykonawcę inwestycji firmę (...) Sp. z o.o. z/s w P..

Poświadczenie nieprawdy miałoby bowiem miejsce tylko wówczas, gdyby zostało wykazane, że oskarżeni, którzy winni, a zatem będąc zobowiązani do dokonywania weryfikacji finansowej i pojęciowej użytego w tym protokole pojęcia posadzki na gruncie, mając świadomość, że nawierzchnia sportowa nie została wykonana, potwierdzili tym samym fakt jej zrobienia. Mając jednak na uwadze, że mimo podpisania tego protokołu - obowiązku takiego nie mieli, należy uznać, że nie ponoszą odpowiedzialności karnej za celowe wprowadzenie w błąd Gminy, co do wykonania posadzki na gruncie w ujęciu kosztorysu ofertowego.

O kosztach postępowania Sąd orzekła zgodnie z dyspozycją art.632 pkt. 2) kpk.